

Handläggare
Erika Isaksson
Telefon: 08-50833597

Till
Utbildningsnämnden
2024-11-21

Arbetet mot ogiltig semesterfrånvaro

Svar på skrivelse från Jan Jönsson m.fl. (L)

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Jan Jönsson m.fl. (L) har lämnat in en skrivelse till utbildningsnämnden med frågor om hur stadens skolor och förvaltningen hanterar ogiltig semesterfrånvaro.

Enligt skollagen har elever närvaroplikt samtliga skoldagar under läsåret. En elev i de obligatoriska skolformerna får beviljas kortare ledighet för enskilda angelägenheter. Om det finns synnerliga skäl, det vill säga mycket starka skäl, får längre ledighet beviljas efter en individuell samlad bedömning.

Skolorna och förvaltningen följer löpande upp elevernas frånvaro, oavsett om den är giltig eller ogiltig. Om frånvaron är upprepad eller längre ska rektor utreda orsakerna till frånvaro och besluta om insatser för att få eleven åter till skolan. Om utredningen visar att en skolpliktig elev inte fullgör sin skolgång på grund av att elevens vårdnadshavare inte gjort vad som krävs för att detta ska ske får hemkommunen förelägga vårdnadshavare att fullgöra sina skyldigheter. Ett sådant föreläggande kan förenas med vite.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bakgrund/Ärendet

Utbildningsnämnden har mottagit en skrivelse från Jan Jönsson m.fl. (L) med frågor om hur stadens skolor och förvaltningen hanterar ogiltig semesterfrånvaro. Liberalerna har via media uppmärksammat ett tilltagande fenomen där föräldrar tar med sina skolpliktiga barn på semester utan beviljad ledighet från skolan. Tidningen *Vi lärare* har lyft problematiken med att eleverna sedan

har svårighet att ta igen missad undervisning samt att skolor hanterat, det Liberalerna i skrivelsen kallar ogiltig semesterfrånvaro, ledighet och frånvaro på olika sätt.

Utifrån ovan vill Liberalerna veta hur stort problemet med ogiltig semesterfrånvaro är i Stockholms stads skolor samt hur förvaltningen arbetar mot ogiltig semesterfrånvaro.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 11 november 2024. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 13 november 2024.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser att det finns ett tydligt samband mellan elevers närvaro i skolan och deras möjligheter att utvecklas mot utbildningens mål. En fullföljd skolgång kan vara avgörande för individens möjligheter till fortsatta studier och ett framtida yrkesliv samt utgör en skyddsfaktor mot psykosociala problem. Att främja närvaro i skolan samt förebygga och åtgärda problematiska skolfrånvaro har varit ett prioriterat område för förvaltningen i många år.

För elev i obligatoriska skolformer beviljas kortare ledighet för enskilda angelägenheter. Det är rektor som beslutar om ledighet för en elev och kan inte delegera längre ledighet än 10 dagar per läsår till någon annan. Beslut om att bevilja ledighet ska grundas på en samlad bedömning av elevens situation. Omständigheter som ska beaktas är till exempel frånvarans längd, elevens studiesituation, möjligheten att på olika sätt kompensera den förlorade undervisningen och ledighetens angelägenhet för eleven. Om eleven har beviljad ledighet, får eleven giltig frånvaro från undervisningen. En elev som är frånvarande utan giltig anledning, får ogiltig frånvaro registrerad.

Stadens kommunala skolor har gemensamma anvisningar för hantering av ledigheter som är publicerade på skolornas webbplatser på start.stockholm. Skolorna har en gemensam blankett för ledighetsansökan och använder samma verksamhetssystem InfoMentor, där både ledigheter och frånvaro hanteras. Skolorna följer upp frånvaro på individnivå och gruppnivå i InfoMentor och i Beslutsstöd. I InfoMentor finns möjlighet för skolorna att följa upp om frånvaron på individnivå är ogiltig eller giltig, men även om frånvarorsaken är till exempel ledighet eller annan anledning. Det

finns dock inget systemstöd i dagsläget som möjliggör uppföljning av olika orsaker till frånvaro på en aggregerad nivå.

Skolorna utreder orsaker till att en elev har upprepad eller längre frånvaro, oavsett om den är giltig eller ogiltig. Utredningen ska göras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Insatser sätts tidigt in för att få eleven åter till skolan. Om utredningen visar att vårdnadshavaren inte fullgör sina skyldigheter att se till att eleven fullgör skolplikten kan utbildningsnämnden besluta om ett föreläggande av vårdnadshavare. Föreläggandet kan förenas med ett vite. Skolorna får stöd från förvaltningen vid ett eventuellt föreläggande. Att tillgodose att Stockholms stads skolor har ett likvärdigt arbete med hantering av elevers frånvaro är en viktig del i förvaltningens arbete, bland annat genom gemensamma anvisningar och verksamhetssystem.

Skollagen har delegerat till rektor att göra en individuell bedömning om elevs enskilda angelägenhet vid beslut om ledighet. Förvaltningen anser att det finns ett likvärdigt stöd för stadens skolor, oavsett huvudman, från enheten för ersättning och skolplikt vid ett eventuellt föreläggande om rektor finner att vårdnadshavaren inte fullgör sina skyldigheter att se till att eleven fullgör skolplikten.

Under 2025 planerar förvaltningen att se över informationen till vårdnadshavare om frånvaro och skolplikt, vilket även är tänkt att översättas till fler språk än svenska. Förvaltningen ser även ett behov att fortsätta utveckla skolornas och huvudmannens uppföljningsmöjligheter i InfoMentor och Beslutstöd så att de på ett bättre sätt ger möjlighet till att analysera orsakerna till elevens frånvaro.

Konsekvenser för barn och barnets rättigheter samt jämställdhetsanalys

Då ärendet är ett svar på frågor i en skrivelse gör utbildningsförvaltningen ingen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Peter Bragner
Grundskoledirektör
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Skrivelse från Liberalerna (L) angående arbetet mot ogiltig semesterfrånvaro

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lena Holmdahl, Utbildningsdirektör	2024-11-11